

Rätt att veta!

Hedersrelaterat våld och förtryck

En unik webbutbildning för dig som möter och samtalar med unga som utsätts eller riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck.

OM UTBILDNINGEN

Kostnadsfri.

Tar ungefär 1,5 timmar att genomföra.

Går enkelt att dela upp utifrån dina egna önskemål och möjligheter.

Innehåller konkreta verktyg och tips för att kunna prata med unga.

Inkluderar perspektiven hbtq, intellektuella funktionsnedsättningar och utsatthet för rasism.

Läs mer på mucf.se/rattattveta

Varenda liten sak jag gör är fel. Jag fattar inte. Jag har inte ens gjort något.

mucf
Myndigheten för ungdoms-
och civilsamhällsfrågor

I samarbete med:

UMO

Rätt att veta! - Hedersrelaterat våld och förtryck

Påbörjad

Starta kursen

Beskrivning

Meddelanden

Välkommen till Rätt att veta! – Hedersrelaterat våld och förtryck

Den här utbildningen handlar om att samtala med unga om hedersrelaterat våld och förtryck, med perspektiven hbtq, intellektuell funktionsnedsättning samt utsatthet för rasism. Utbildningen är en del av utbildningspaketet Rätt att veta!.

Du får ta del av texter, övningar, samtalstips och stöd till reflektion. Du får också möta yrkesverksamma som ger tips utifrån sina erfarenheter.

Utbildningen tar cirka en och en halv timme.

Klicka på knappen "Starta kursen" för att börja utbildningen. Om du redan har genomfört utbildningen kan du klicka direkt på ett specifikt avsnitt i menyn.

Har du tekniska frågor? Kontakta oss på utbildning@mucf.se

1. INTRODUKTION

INTRODUKTION

Begreppsförklaring

Reflektera

2. UNGAS RÄTTIGHETER

UNGAS RÄTTIGHETER

Konventioner och lagar

Makt och normer

Konsekvenser av normativa föreställningar

Din roll

Sammanfattning

Reflektera

3. KONTROLL OCH FÖRTRYCK I VARDAGEN

Du är viktig för unga

Som vuxen spelar du en viktig roll i ungas liv. Du kan göra skillnad genom att lyssna, finnas där och förmedla att det går att få stöd och hjälp.

Behöver du mer grundläggande kunskap?

Ta del av till exempel Webbkurs Heder eller annat innehåll på webbplatsen hedersfortryck.se. Du kan också göra grundutbildningen Rätt att veta!.

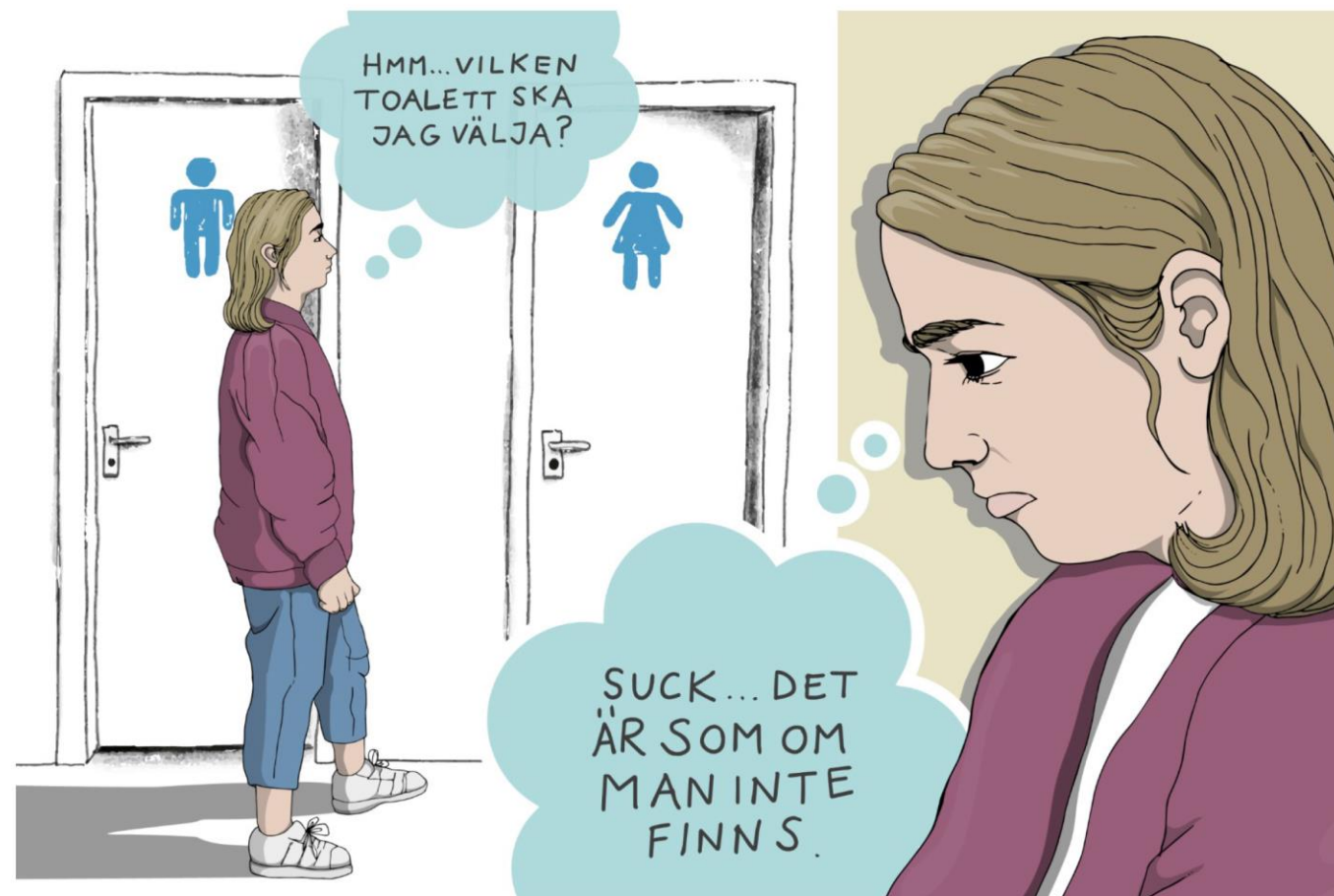

Att gå en utbildning om våld och kontroll kan väcka många tankar och känslor. Det är vanligt och inget konstigt. Var omtänksam mot dig själv och ge dig själv tid för pauser och reflektion. Reflektera gärna över dina tankar och känslor tillsammans med en kollega eller någon annan i din närhet.

Brukar du tänka på normer?

Om du är van vid att samhället är anpassat efter dig och dina behov, tänker du nog inte så mycket på normer.

Normen blir däremot tydlig för dig som till exempel använder rullstol. Du märker direkt om ett tåg eller en arbetsplats inte är anpassad efter hur din kropp fungerar.

KONTROLL OCH FÖRTRYCK I VARDAGEN

Hedersrelaterat våld och förtryck kan visa sig på många sätt. Som vuxen har du en viktig roll i att uppmärksamma ungas utsatthet eller risk för utsatthet. För att kunna göra det behöver du ha en förståelse för hur hedersrelaterat våld och förtryck kan se ut.

I det här kapitlet får du lära dig mer om hedersrelaterat våld och förtryck och om hedersnormer. Du får också lära dig mer om vilka konsekvenser våld och kontroll får i ungas vardag.

Börja med att titta på filmen för att få en uppfattning om hur det kan vara att leva med hedersnormer.

I filmen gestaltas ungas berättelser om att leva med hedersnormer av teater elever på Per Brahegymnasiet i Jönköping.

Kontroll i vardagen påverkar ungas rättigheter

Det kan vara bra att utgå från den ungas rättigheter när du pratar med unga om våld och kontroll i vardagen. Här är några konkreta exempel på hur kontroll i vardagen kan påverka ungas rättigheter.

Rätt till utbildning och utveckling

- Unga, framför allt tjejer, får inte möjligheten att lära sig att simma eller cykla.
- Unga, framför allt tjejer, får inte delta i olika delar av undervisningen, till exempel biologi eller gymnastik.
- Unga med intellektuell funktionsnedsättning får inte alltid möjlighet att lära sig om relationer och sexualitet.

SAMTAL OCH BEMÖTANDE

Som vuxen har du en viktig roll i att uppmärksamma, fråga och samtala med unga som är utsatta eller riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck.

I det här kapitlet får du lära dig hur du kan prata med unga om hedersrelaterat våld och förtryck och vad som är viktigt att tänka på i bemötandet och samtalen.

Du får också möjlighet att reflektera. Både över sådant som hur du kan visa att du lyssnar och över hur dina normativa föreställningar kan påverka de möten du har med unga.

Samtal på ungas villkor

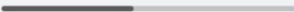

Du behöver lyssna på just den person du har framför dig, oavsett vilken typ av samtal du har. Vilka erfarenheter har just den här personen? Hur ser livet och framtiden ut när den unga får beskriva det med egna ord? En viktig del av samtalet är att den unga är delaktig och att samtalet sker på hens villkor. Tänk på att det är den unga som är experten på sitt liv.

Här kan du lyssna på en berättelse om bemötande. Missa inte att ta del av de reflektionsfrågor som hör till berättelsen!

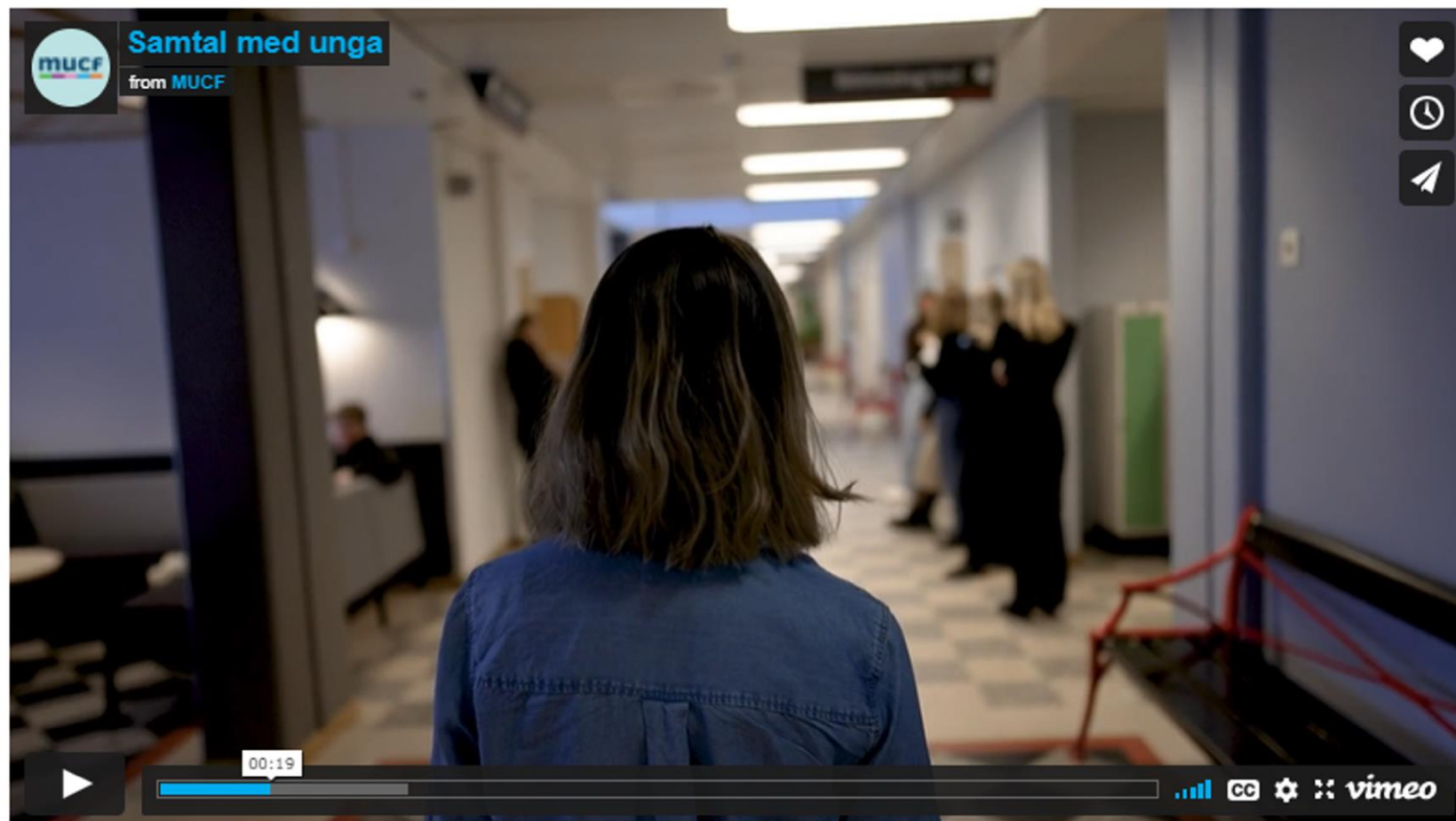

NINA - en ljudberättelse om bemötande

▶ 0:00 / 3:37

- > Ljudberättelsen som text
- > Reflektionsfrågor
- > Ibland blir det fel

I filmen berättar Eva Normark, lärare på Strömbackaskolan i Piteå, hur hon gör för att skapa en trygg samtalsmiljö för unga. Hon ger också bra exempel på konkreta frågor att ställa till unga som är eller kan vara utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck.

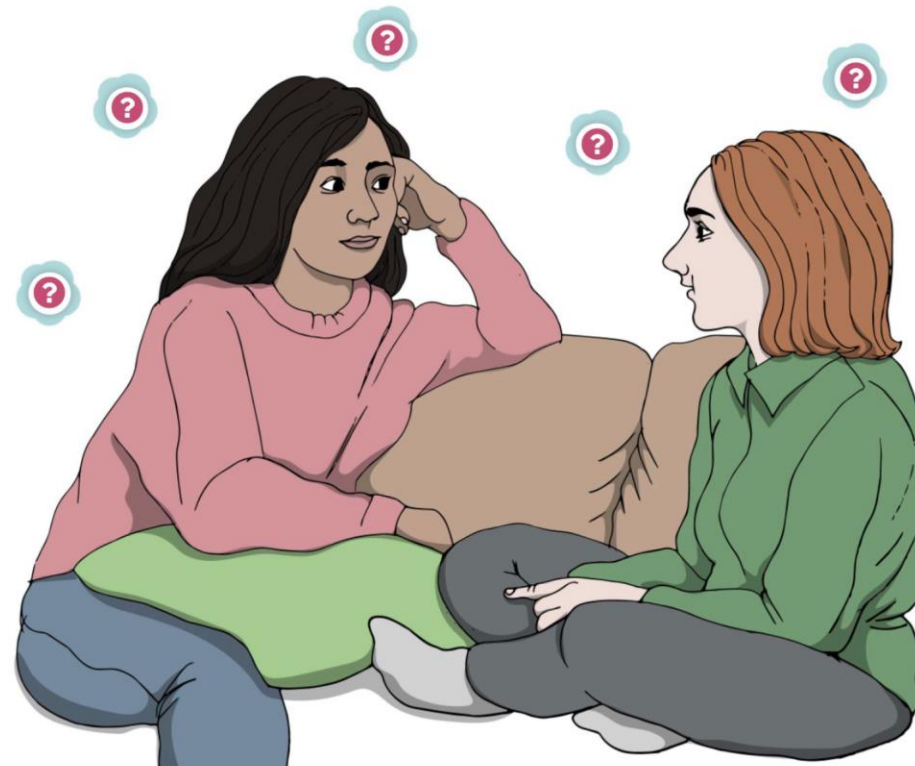

Att lyssna aktivt

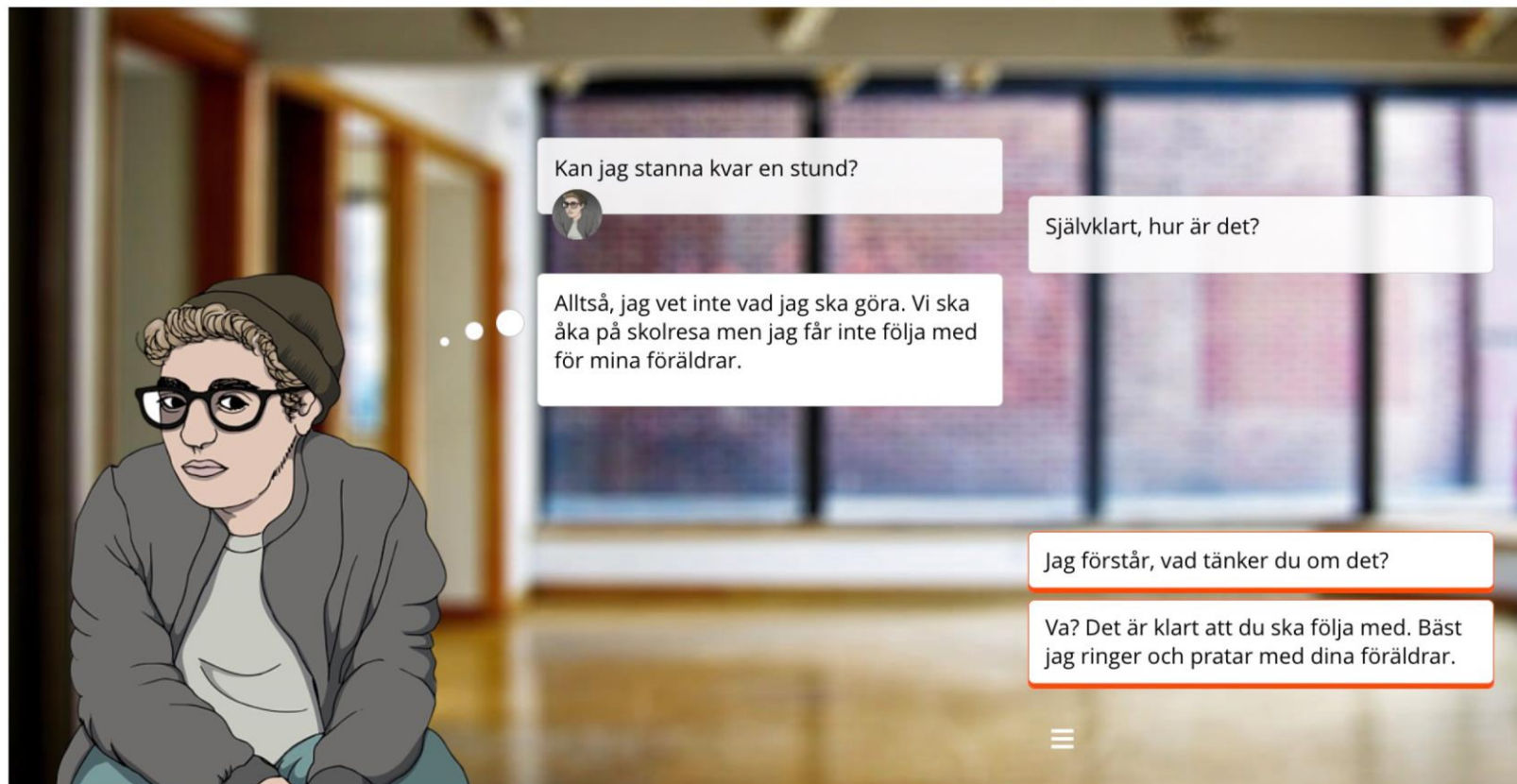
En viktig del i samtal med unga är att lyssna aktivt och nyfiket. Även om du är van vid att prata med unga behöver du utgå från hur just den person du möter upplever sitt liv.

Klicka på frågetecknen i bilden för att se några tips.

Tecken på utsatthet går att ladda ner som PDF. Du hittar det under Nedladdningsbara resurser i kapitel Kunskapsbanken.

Du ska nu få testa att ha en dialog med en person genom att välja olika svar. Övningen simulerar ett fysiskt möte. För att börja om, klicka på "Replay" i slutet av övningen.

Reflektera

Klicka på "Vänd" på korten för att ta del av några reflektionsfrågor.

Reflektera själv

 Vänd

Reflektera tillsammans

 Vänd

Ordlista

Här hittar du en samlad ordlista som hjälper dig att på ett enkelt sätt förklara ord som rör till exempel kroppen, könsidentitet, våld och kontroll. Ordlistan kan ge dig stöd när du har samtal med unga. Du hittar fler ordlistor i vår grundutbildning Rätt att veta!.

▼ Ordlista

Attraktion

Att känna att man vill vara nära en person som man tycker om. Att vara sexuellt eller romantiskt intresserad av någon.

Bisexuell

Att kunna bli kär i, attraheras av, vilja ha sex med någon oavsett kön – gäller både tjejer och killar.

Blygdläppar

Delar av snippan som finns på utsidan av kroppen. Det finns yttre och inre blygdläppar.

Borgerlig bröllopsceremoni

Att gifta sig utan en religiös ledare. Ofta är det någon utsedd av länsstyrelsen som leder ceremonin.

VALFRI UPPGIFT

 Ladda ner ordlistan som PDF.

Öppna

AKTIVITETEN ÄR VALFRI

Klar ✓

Metoder för samtal

Här hittar du metoder för både enskilda samtal och samtal i grupp. Metoderna är uppdelade i samma ämnesområden som finns i [Youmo.se](#) och i grundutbildningen Rätt att veta!. Metoder som rör hedersrelaterat våld och förtryck finns inom ämnesområde Familj. Du hittar fler resurser på nästa sida Nedladdningsbara resurser.

VALFRI UPPGIFT

Klar ✓

Ladda ner Metoder för samtal som PDF.

Öppna

AKTIVITETEN ÄR VALFRI

Klar ✓

mucf
Myndigheten för ungdoms-
och civiltillsammansfrågor

I samarbete med:

UMO

METODER för samtal

Familj

Sluta kontrollera, enskilt samtal
Sluta kontrollera, samtal i grupp
Hedersrelaterat våld och förtyck, enskilt samtal
Hedersrelaterat våld och förtyck, samtal i grupp
Att gifta sig, enskilt samtal
Att gifta sig, samtal i grupp
Vad bestämmer familjen?, enskilt samtal
Vad bestämmer familjen?, samtal i grupp
Hemlig kärlek, enskilt samtal
Hemlig kärlek, samtal i grupp
Vem får bestämma över min fritid?, enskilt samtal
Vem får bestämma över min fritid?, samtal i grupp
Att få vara sig själv, enskilt samtal
Att få vara sig själv, samtal i grupp

Kroppen

Omskärelse av snippan, enskilt samtal
Quiz om myter, samtal i grupp
Din kropp du bestämmer, samtal i grupp
Så skyddar lagen, samtal i grupp

Jag

Vad är mänskliga rättigheter, samtal i grupp
Jämställdhet, samtal i grupp

Våld

Att möta rasism, samtal i grupp

Att må dåligt

Trauma, enskilt samtal
Må dåligt, grupp
Vad mår du bra av, grupp

Att ta hjälp

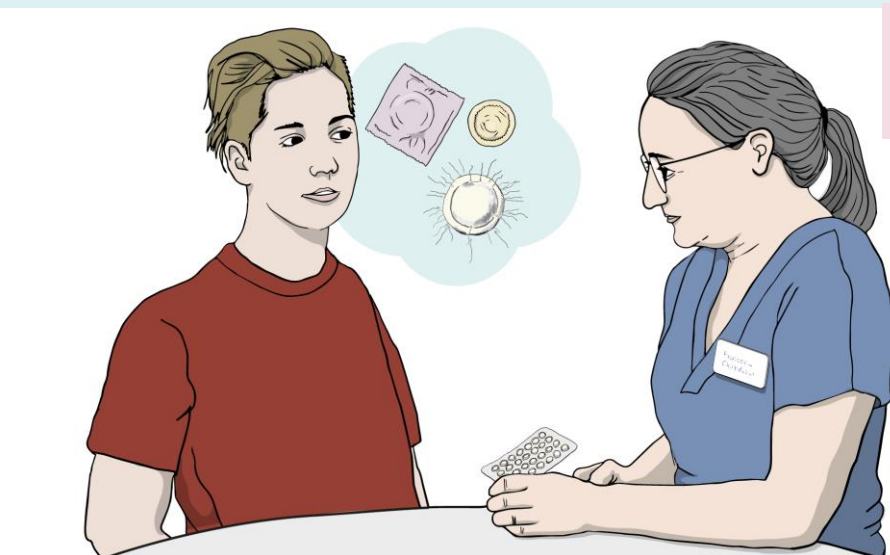
Hitta rätt vård, enskilt samtal
Hitta rätt vård, samtal i grupp

Rätt att veta! Grundutbildning

Rätt att veta! – Trauma

Rätt att veta! – SRHR

Digitala/fysiska
temaseminarier

Rätt att veta! – Hedersrelaterat våld och förtryck

*Rätt att veta! ger dig en grund
att stå på för att kunna skapa
trygga och inkluderande samtal
med unga kring ämnen som ibland
kan kännas svåra att närma sig.*

mucf

Myndigheten för ungdoms-
och civilsamhällesfrågor

Genom **kunskap** och **stöd** gör vi
nytta för **Sveriges unga** och för
det **svenska civilsamhället**

Läs mer och ta del av utbildningen på
mucf.se/rattattveta